

KOMENTÁŘ

21. 1. 2021

Kultura v regionálním pohledu v roce 2019

Regionálně členěná statistická data o kultuře lze rozdělit do tří částí - data o veřejných knihovnách, návštěvnost památkových objektů a statistika kin. V roce 2019 bylo v provozu v Plzeňském kraji 59 kin, 512 veřejných knihoven (vč. poboček), 50 muzeí, galerií či památníků a 28 památkových objektů. Počet návštěvníků knihoven v Plzeňském kraji za poslední tři roky zůstal téměř neměnný, expozice a výstavy zaznamenaly pokles návštěvníků, který byl výrazný v roce 2019. Naopak tomu bylo u počtu hostů na hradech a zámcích, kde došlo za poslední tři roky k mírnému navýšení. Nejvíce se pak v kraji zvýšila návštěvnost kin, což souvisí s jejich celkovým nárůstem.

Veřejné knihovny

K 31. 12. 2019 poskytovala veřejné knihovnické služby v České republice dle údajů Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu síť 5 307 knihoven, z toho nejvíce jich bylo ve Středočeském (787) a Jihomoravském (609) kraji. Plzeňský kraj se s počtem 464 knihoven zařadil na 5. nejvyšší místo v rámci ČR. Za posledních deset let ubylo nejvíce knihoven v krajích Olomouckém, Jihočeském a Středočeském. V Plzeňském regionu jich bylo o 5 méně a v pěti krajích (Hl. město Praha, Pardubický, Zlínský, Moravskoslezský a Vysočina) jejich počet lehce stoupl. V celé republice byl zaznamenán úbytek počtu knihoven o 2,3 % za deset let.

Veřejné knihovny v Plzeňském kraji

Pramen: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Veřejné knihovny vč. poboček	511	507	509	508	506	507	508	509	507	512	512
knihovni jednotky (tis.)	4 509	4 549	4 569	4 583	4 615	4 635	4 639	4 642	4 637	4 645	4 642
registrovaní čtenáři (tis. os.)	81	82	84	84	83	85	81	78	84	80	77
z toho ve věku do 15 let	.	16	17	17	18	18	18	17	18	17	17
výpůjčky (tis.)	3 894	3 952	3 867	3 879	3 825	3 746	3 530	3 395	3 273	3 066	2 898
návštěvníci celkem ¹⁾ (tis.)	1 629	1 713	2 317	2 525	2 641	2 592	2 480	2 281	2 180	2 120	2 163
z toho on-line služeb ²⁾	473	528	1 080	1 287	1 369	1 337	1 240	1 078	1 011	995	1 032
prostředky na nákup knihovního fondu (tis. Kč)	20 556	21 116	19 713	20 832	19 309	20 462	19 093	19 638	18 963	20 633	20 499

¹⁾ od roku 2009 včetně návštěvníků on-line služeb

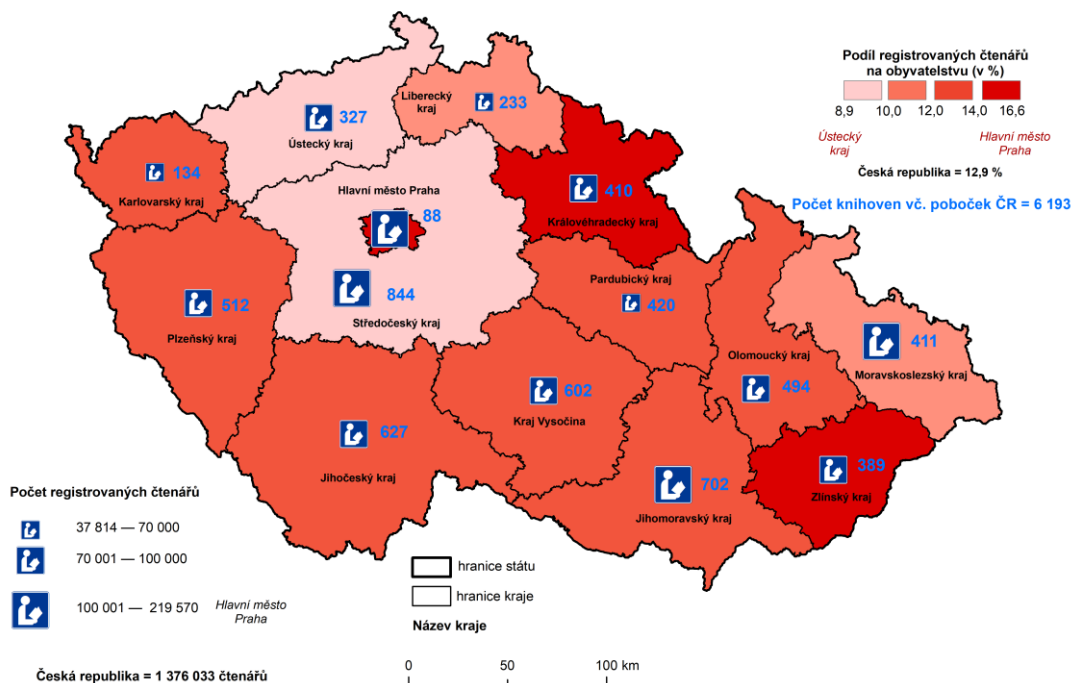
²⁾ virtuální návštěvy z prostor mimo knihovnu (vstupy do katalogů, výpůjčních protokolů nebo informačních zdrojů a databází)

Veřejnými knihovnami jsou v regionech krajské vědecké knihovny zřizované kraji a dále knihovny zřizované obcemi a městy. Lokálně vyčleněnou částí knihovny je pak **pobočka**, která je její organizační částí a pracuje pod jejím přímým vedením. V Plzeňském kraji bylo ke konci roku 2019 takovýchto poboček 48 a jejich počet se v desetileté časové řadě příliš neměnil, během této doby došlo k nárůstu o 6 poboček. Všech 512 knihoven v kraji (vč. poboček) disponovalo ve stejném období více než 4,6 miliony knihovních jednotek a registrovalo se zde 77 tisíc čtenářů. Celkem zde bylo uskutečněno téměř 2,9 milionů výpůjček, přičemž od roku 2012 byl zaznamenán klesající trend. V loňském roce navštívilo veřejné knihovny necelé

KOMENTÁŘ

2,2 miliony návštěvníků, také tento ukazatel vykázal klesající tendenci kromě roku 2019, kdy došlo k meziročnímu nárůstu počtu návštěvníků, a to o 43 tisíc. Z celkového počtu návštěvníků knihoven bylo 47,7 % on-line hostů, což byl 7. nejnižší podíl mezi kraji. Nejvíce bylo on-line návštěvníků v kraji Hl. město Praha (88,0 %), nejméně pak v Karlovarském kraji (31,2 %). Tento údaj se sleduje od roku 2009, kdy počet návštěvníků on-line služeb v Plzeňském kraji činil pouze 29,0 %. Podíl se zvyšoval až do roku 2013, kdy dosáhl maxima (51,8 %), v dalších letech byl zaznamenán klesající trend kromě roku 2019, kdy došlo k opětovnému nárůstu.

Veřejné knihovny a registrovaní čtenáři podle krajů v roce 2019

Návštěvnost památkových objektů

V roce 2019 bylo v Plzeňském kraji možné navštívit **32 muzeí a památníků, 3 galerie** a 15 poboček muzeí a galerií. V těchto objektech jsme mohli shlédnout 112 expozic a 249 výstav, což využilo 390 tisíc osob. V porovnání s ostatními regiony se řadí Plzeňský kraj na 6. místo v součtu muzeí, galerií a památníků, nejvíce jich bylo ve Středočeském (67 objektů) a nejméně v Karlovarském kraji (13 objektů). V desetiletém rozmezí počet návštěvníků těchto památkových objektů v našem regionu kolísal, nejvyšší byl v roce 2009 a 2015, kdy dosáhl hodnoty téměř půl milionu návštěvníků. Nejnižší byl pak počet hostů památek v roce 2012, kdy dosáhl minima (jen 372 tisíc).

Počet **hradů, zámků** a ostatních památkových objektů Plzeňského regionu se od roku 2009 do roku 2014 téměř neměnil, až v posledních pěti letech se zvýšil na 28 objektů celkem. Celkový počet návštěvníků těchto objektů vzrostl na 583 tisíc. Největší návštěvnost zaznamenal v roce

KOMENTÁŘ

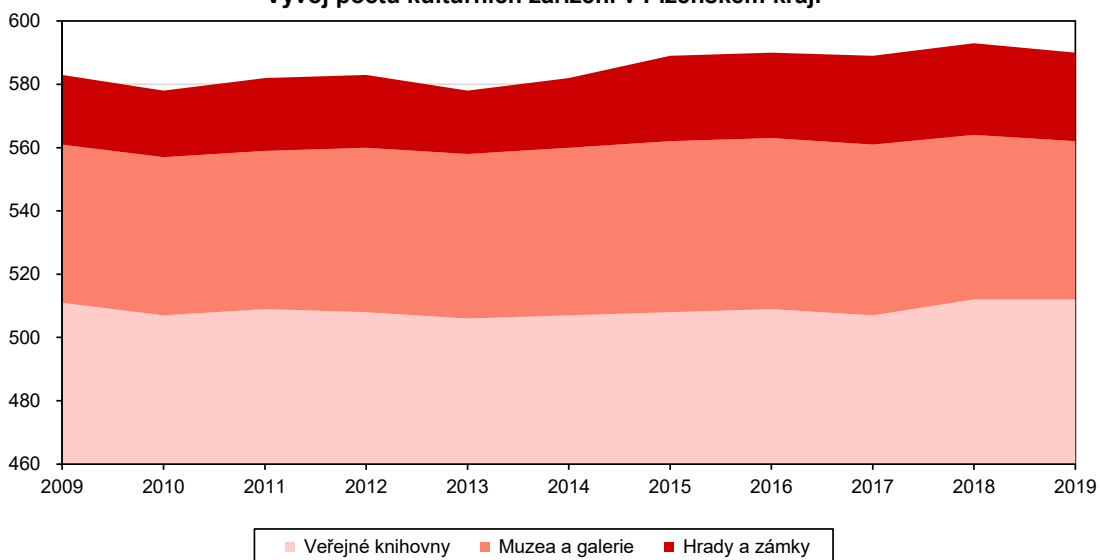
2019 okres Klatovy (více než 256 tis. osob), naopak nejmenší byla v okrese Tachov (23,3 tis. osob). Nejnavštěvovanějším památkovým objektem v Plzeňském kraji byla Římskokatolická farnost u katedrály sv. Bartoloměje v Plzni, druhé místo v návštěvnosti obsadil Státní hrad Rabí, následoval Hrad Kašperk, čtvrtou největší návštěvnost zaznamenal Státní hrad Švihov a v pořadí pátou nejnavštěvovanější památkou v regionu byl Státní hrad Velhartice. V těchto objektech se pořádalo mnoho kulturních akcí, nejvíce se jich konalo v roce 2013 a 2015, v posledních třech letech se počet těchto akcí zásadně snížil. V porovnání s rokem 2015, kdy se uskutečnilo více než 1 tisíc akcí, bylo v roce 2019 pořádáno jen 483 kulturních událostí. Údaje za rok 2015 však byly jedinečné v důsledku konání projektu Evropské hlavní město kultury.

Muzea, galerie, hrady a zámky v Plzeňském kraji

Pramen: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Muzea, galerie (muzea výtvar. umění) a památníky v provozu vč. poboček	50	50	50	52	52	53	54	54	54	52	50
expozice	105	99	108	175	169	169	173	177	112	117	112
uspořádané výstavy	224	233	223	217	239	243	241	236	247	241	249
návštěvníci expozic a výstav (tis. osob)	499	457	416	372	435	424	496	463	480	451	390
Hrady, zámky a ostatní památkové objekty zpřístupněné za vstupné	22	21	23	23	20	22	27	27	28	29	28
návštěvníci (tis. osob)	531	426	409	437	351	413	551	567	574	596	583
inventární jednotky mobilárního fondu	37 724	39 405	43 374	43 934	45 193	45 841	46 196	45 784	43 914	44 204	46 935
pořádané kulturní akce	715	510	435	744	1 082	896	1 052	957	634	610	483

Vývoj počtu kulturních zařízení v Plzeňském kraji

KOMENTÁŘ

Kina

Unie filmových distributorů uvádí, že v našem regionu bylo k 31. 12. 2019 v provozu celkem **59 kin**, z nichž 45,8 % tvořila kina letní, 16,9 % kina stálá a zbytek kina ostatní. Počet kin v kraji se v časové řadě od roku 2013 zvýšil o 17 zařízení a došlo také k nárůstu počtu diváků i představení. V rámci ČR se Plzeňský kraj v počtu kin zařadil na 8. místo, nejvíce jich bylo zaznamenáno v kraji Středočeském (95 kin), naopak nejméně v Karlovarském kraji (33 kin). Vzhledem k neustále stoupajícímu technickému pokroku se také objevují zcela nové druhy kin (např. multikina, digitální kina, autokina), zvyšuje se kvalita a mění se formáty promítaných filmů. Průměrná cena vstupného činila v roce 2019 v České republice 142,83 Kč. První příčku podle návštěvnosti, tržeb a počtu představení v roce 2019 obsadil film *Ženy v běhu*, druhým v pořadí byl film *Avengers: Endgame*.

Mezi velmi podstatné ukazatele v oblasti kultury by jistě měly patřit i údaje o **divadlech**, bohužel ale jejich počty v současnosti nesledujeme, poslední dostupný údaj je z roku 2006, kdy jich bylo na území kraje evidováno 14.

Kina v regionech (stav k 31. 12. 2019)

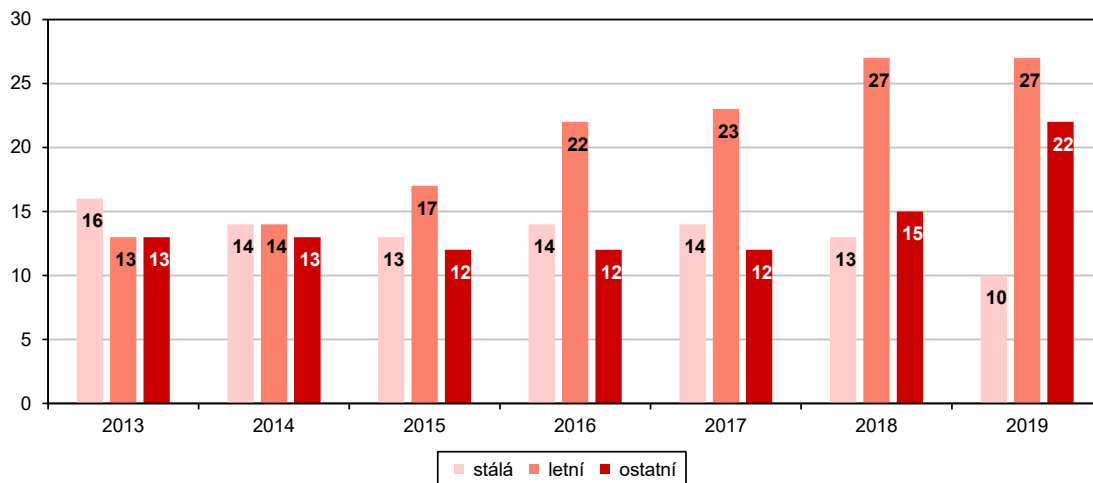
Pramen: Unie filmových distributorů

	celkem	v tom s provozem			z toho		v tom		
		stálý provoz	nepravidelný provoz	letní provoz	multikina	2 až 3 sály	DCI	E-cinema	35 mm
Česká republika	847	281	270	296	30	23	528	556	7
v tom kraje:									
Hl. město Praha	72	26	28	18	9	5	127	45	1
Středočeský	95	28	37	30	1	1	37	62	-
Jihočeský	62	31	16	15	2	2	49	30	-
Plzeňský	59	10	22	27	2	1	33	44	-
Karlovarský	33	14	9	10	-	1	11	23	-
Ústecký	61	22	19	20	2	3	33	38	-
Liberecký	40	20	8	12	2	-	32	18	1
Královéhradecký	42	15	15	12	1	1	22	26	2
Pardubický	54	18	13	23	2	-	30	36	-
Vysočina	46	14	13	19	1	1	17	32	1
Jihomoravský	94	21	32	41	2	3	39	72	1
Olomoucký	61	14	20	27	2	-	24	48	-
Zlínský	43	12	14	17	1	-	19	28	1
Moravskoslezský	85	36	24	25	3	5	55	54	-

Pozn.: v rozpisu do krajů není uvedeno 48 putovních kin (maringotek) a 18 celoročních putovních kin

KOMENTÁŘ

Vývoj počtu kin v Plzeňském kraji

Kontakt:

Mgr. Petra Fujová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
Tel.: 377 612 121
E-mail: petra.fujova@czso.cz